

in dienst van mensen
met een beperking

5

op koers

Meer perspectief in het leven

Ernstig meervoudig beperkte mensen zijn 'anders'. Veelal auditief, motorisch en/of visueel gehandicapt, leven zij in een andere wereld dan de onze. Hoewel er in twintig jaar tijd veel vooruitgang is geboekt, weten we nog steeds te weinig over wat deze mensen wensen of nodig hebben. Welk perspectief hebben zij in hun leven en is er meer dan snoezelen?

Prof. dr. Carla Vlaskamp

De Beleidscommissie voor ernstig meervoudig beperkte cliënten organiseerde op 11 november een studiemiddag voor medewerkers die deze cliënten begeleiden. Er waren diverse workshops, onder meer over eten en drinken, sensorische informatieverwerking, basale stimulatie, neuropsychologie en over de ervaringen met de Vlaskampmethodiek bij enkele voorzieningen van Amarant. Bijzonder was de aanwezigheid van prof. dr. Carla Vlaskamp (Rijksuniversiteit Groningen) zelf. De studiedag werd druk bezocht door ongeveer 190 begeleiders.

Het programma begon met een inleiding van Ronald Helder waarin hij opriep om niet enkel gedrag van ernstig beperkte mensen te observeren en bijzonderheden te signaleren, maar vooral ook om te blijven zoeken naar manieren om contact te maken. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van kennis die elders is opgedaan, bijvoorbeeld bij comapatiënten. Neuropsycholoog Gert-Jan de Haas vroeg aandacht voor de werking van onze hersenen. Ook ernstig beperkte mensen beschikken over werkende hersenen, maar zij leren wel op andere manieren. Nader onderzoek is nodig om te weten hoe we hierop kunnen inspelen. Als derde spreker vertelde Carla Vlaskamp over de 'Vlaskampmethode'. Dit programma biedt een manier van kijken naar en omgaan met mensen met ernstige verstandelijke en meervoudige beperkingen. Kenmerkend is de rol die de cliënt zelf speelt. Op basis van de reacties en oordelen van die cliënt, krijgt het programma verder inhoud.

Recht op ontplooiing

Carla Vlaskamp benadrukte dat we veel kennis hebben vergaard over mensen met ernstige beperkingen, maar we weten nog lang niet alles. Als een ernstig meervoudig beperkt persoon lacht, wil dit dan zeggen dat hij of zij blij is? En als iemand veel huilt, behalve bij de fysiotherapeut, wil dit dan zeggen dat hij de fysio aardig vindt? En wat vinden we van het 'bejaardenperspectief' voor een twintigjarige meervoudig beperkte cliënt: rustig en niet te veel prikkels en gedoe. Is dit wat die persoon wenst? De Vlaskamp-methode is een middel om te ontdekken en verkennen, samen met de cliënt. "Wat kán er bij mensen met zo veel beperkingen?", aldus Carla Vlaskamp. "Ik vind het essentieel om deze vraag te stellen. Een perspectief is belangrijk in ieders leven. Minimaal zullen we aan ouders en verwanten moeten kunnen vertellen: hier werken we aan. Ook mensen met ernstige beperkingen hebben recht op optimale ontplooiing van hun mogelijkheden. Ook zij willen kennis en vaardigheden opbouwen, dingen zelf doen en vaardigheden behouden. Dat kan gaan om heel kleine dingen. Een vaardigheid kan zijn dat iemand bij een transfer van rolstoel naar bed even met beide voeten op de grond staat. Letterlijk vaste grond onder je voeten! Willen we deze mensen iets te bieden hebben, dan zullen we moeten samenwerken met alle deskundigen die betrokken zijn bij die cliënt. Het programma valt of staat met samen signaleren wat deze cliënt wenst en samen besluiten welke aanpak kan werken. Dan is er echt meer in het leven dan snoezelen."

Vlaskamp Opvoedings-/ Ondersteuningsprogramma

Het Vlaskamp Opvoedings-/Ondersteuningsprogramma bestaat uit een aantal stappen die steeds opnieuw doorlopen worden. Het proces begint met beeldvorming: wie is deze persoon? Informatie wordt verzameld door het invullen van speciaal hiervoor ontwikkelde lijsten. Beeldvorming leidt tot het opstellen van een persoonsbeeld. Vervolgens worden doelen opgesteld, te beginnen met doelen op lange termijn: het perspectief en het hoofddoel. Het perspectief is een voorlopig einddoel. Het geeft de richting aan waarin men wil werken. Het hoofddoel wordt uitgewerkt in korte termijn doelen: werkdoelen. Bij elk werkdoel horen activiteiten, rapportagepunten en evaluatiemomenten. Deze worden van tevoren vastgelegd. Aan de hand van rapportage en evaluatie worden nieuwe werkdoelen opgesteld. Deze stappen worden voor elke persoon gezet. De inhoud van het individuele programma verandert voortdurend omdat er telkens nieuwe gegevens verkregen worden over de persoon en we hem steeds beter begrijpen. Benadering, begeleiding en behandeling raken steeds beter op de persoon afgestemd. Het programma legt kennis vast, maar biedt ook ruimte voor verandering. De kennis verandert als het ware met de persoon mee. Zo krijgt de persoon de kans ons te vertellen of de gekozen weg wel de juiste is. Als dat niet zo blijkt te zijn, kan het aanbod heel snel bijgesteld worden.

(bron: www.opvoedingsprogramma.nl en www.rug.nl)

1

In dit nummer o.a.

HKZ-certificaat behaald
Medezeggenschapsdag
Hoe blijf je als ouders betrokken?
Kerstvieringen 2010

Kom maar op met die audit

Dit voorjaar is Amarant bezocht door vier externe auditoren; zij beoordeelden of Amarant in aanmerking zou komen voor volledige HKZ-certificering. HKZ omvat alle kwaliteitseisen waaraan een zorgaanbieder moet voldoen. Deze eisen zijn gezamenlijk vastgesteld door de landelijke partijen in de gehandicaptenzorgsector (ministerie van VWS, Inspectie, zorgverzekeraars, cliëntenorganisaties en de zorgaanbieders). **Resultaat: Amarant is volledig gecertificeerd.**

Je doet het samen

"De auditor kwam vragen stellen. Maar je wist niet wát hij ging vragen", zegt clustermanager Monique Hendrickx. "Best spannend, maar wij hebben de audit ervaren als een positieve check en niet als een afrekening. Immers: wij hadden wél de antwoorden op al die vragen. Natuurlijk was er even stress voordat de auditor kwam. Je wilt alles perfect in orde hebben en je checkt dus alle protocollen en andere documenten: staan er bijvoorbeeld alle benodigde handtekeningen op? Ik vond het erg

leuk om mee te werken; ik hoop dat die auditor nog eens terugkomt."

Monique is clustermanager van het cluster Kind en Gezin in de regio Breda (onder meer Zandoogjes). Vooraf was gemeld dat specifiek ouderinitiatief Bijzonder in Etten-Leur geauditeerd zou worden. "Maar eigenlijk stelde de auditor vragen over het hele cluster," zegt Monique, "hij zoomde in op zaken zoals 'hoe organiseer je je jaarplanning, jaargesprekken, procesbewaking en evaluatie bijvoorbeeld op het vlak van BOPZ, huisregels, veiligheid enzovoort. Ik heb

Monique Hendrickx: "Kwaliteitscirkel is de ruggengraat"

dingen verteld, maar vooral ook veel laten zien: agenda's en verslagen van teambesprekingen, jaarplanningen voor de voorzieningen. Dan zie je bijvoorbeeld dat evaluatiegesprekken persoonlijk plan lang van te voren staan ingepland, met daarbij de aantekening wie wat doet ter voorbereiding. Na de bespreking plannen we in wie welke verbeterpunten oppakt en wanneer we die weer bespreken. Zo hebben we samen het overzicht; de basis staat. Belangrijk, want ad hoc dingen gebeuren er meer

dan genoeg. Ik ervaar deze vorm van methodisch werken als heel prettig en productief. We doorlopen samen die kwaliteitscirkel; het is de ruggengraat van ons werk. Daarbij benadruk ik overigens het woord samen. Niet alleen samen met collega's, maar vooral ook samen met cliënten en hun familieleden/vertegenwoordigers. Verder houd ik in mijn achterhoofd dat methodisch werken een middel is; cliënten begeleiden is ons doel."

De diepte in

Marius Pape is consultant kwaliteit & veiligheid in het district Tilburg - 's-Hertogenbosch. Ook in dit district werd een aantal voorzieningen bezocht door een auditor. Marius heeft de teams ondersteund bij de audit en hij heeft dit als positief ervaren. "Ga je, ter voorbereiding, samen documenten nalopen", zegt Marius, "dan merk je weer hoe nauw de verbinding is tussen bijvoorbeeld protocollen en de werkvloer. Een protocol is een 'handleiding' waar collega's dagelijks mee werken. Die collega's kunnen ook heel goed duidelijk maken waar een afspraak/werkwijze aanvulling of wijziging behoeft. Dat bemerkte ik bij het protocol medicatie. Er ontbrak er nog een stukje "regels bij registratie" van zware medicijnen zoals morfine. Dit constateerden we bij een voorziening en de volgende dag al had ik een voorstel van het team in mijn mailbox: zo zouden

Marius Pape in overleg met een team van medewerkers in Den Bosch

we dit kunnen doen. Geweldig. De verbetering van de zorg begint bij de begeleiders op de werkvloer. Niet bij ons." Marius is betrokken geweest bij auditgesprekken op voorzieningen Verhulstlaan 33 en 226 en bij de Praktische Gezinsondersteuning (ambulante hulp). "De auditor ging echt de diepte in", aldus Marius. "Hij nam geen genoegen met een A4-tje over de inrichting van de medicijnkast op de voorziening. Hij wilde zélf die kast zien. De aanwezige teamleden mochten hem ter plaatse vertellen hoe zij omgaan met de medicijnen in huis en de afspraken die daarbij gelden. Achteraf zeiden mensen: we hebben het gewoon over ons werk gehad! Een mooie eyeopener. Ik heb twee dagen meegelopen met de auditor en ook ik heb wat geleerd: die auditor is niet per se op zoek naar goed of fout. Hij wil weten: hoe ontstaat iets en wat is de gedachtegang van een team? Ga je op die manier met een team in gesprek, dan heb je contact. Er ontstaan openingen en dat is het begin van verbetering."

Kwaliteitscertificaat als compliment

Vier dagen lang spraken de auditoren met RVE-managers, clustermanagers, persoonlijk begeleiders, artsen, gedragskundigen in vijf verschillende RVE's. In totaal zijn vijftien voorzieningen beoordeeld.

Ook Cliëntenservice, HRM, Amarant Culinaire en de Vastgoedgroep zijn getoetst aan de HKZ-normen. Resultaat van deze audit: Amarant is volledig gecertificeerd conform de HKZ-normen van 2008. Daarmee is bevestigd dat Amarant niet enkel een kwaliteitssysteem

hééft, maar het vooral ook gebruikt in de praktijk van alledag en dat het systeem ook werkt, dat wil zeggen dat het leidt tot bewaking en verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening en van de ondersteunende processen.

"HKZ gaat over kwaliteit en over verantwoorde zorg", zegt kwaliteitsfunctionaris John Voets. "Wil je die kunnen bieden, dan heb je meer nodig dan vastgestelde protocollen en registratieformulieren. Dat is slechts papier. Je hebt vooral professionele en kundige medewerkers nodig. Zij bepalen uiteindelijk, in de directe zorgrelatie met de cliënt, de kwaliteit van zorg. In die zin is het behaalde HKZ-certificaat een compliment aan de medewerkers van Amarant. Op die vijftien voorzieningen waar de auditoren zijn geweest, bleek dat het beleid veelal op orde is. Maar dan weet je nog niet wat er gebeurt in de praktijk.

De auditoren wilden dit ook weten en daarom hebben zij gesproken met clustermanagers en begeleiders op die vijftien voorzieningen: je hebt nu wel deze afspraak, maar wat doe je ermee in je dagelijks werk en leidt dit tot kwaliteitsverbetering? Uit deze gesprekken is naar voren gekomen dat mensen echt werken conform de gemaakte afspraken en dat zij bovendien iets doen met de bevindingen die bijvoorbeeld komen uit registratie van cliëntrisico's, FOBO en andere zaken.

De kwaliteitscirkel van plannen, uitvoeren, evalueren en verbeteren zit inmiddels behoorlijk ingebakken in de werkwijze van teams. Dat wil dus zeggen dat medewerkers ook willen leren van de dingen die nog niet goed lopen en op zoek zijn naar waar het nog beter kan."

De andere kijk op autisme

Gijs Franken woont in Tilburg in een van de appartementen van Amarant aan de Ringbaan Oost (Oostertuin). Hij krijgt begeleiding van Amarant.

Ongeveer een jaar geleden lanceerde Gijs zijn eigen website waar hij veel informatie geeft over autisme. Gijs: "Ik probeer het begrip autisme te beschrijven vanuit de beleving van een autist die er zelf mee te maken heeft. Zelf heb ik ook autisme en een licht verstandelijke beperking.

Op mijn site vind je allerlei informatie over autisme, gerangschikt op thema. Zoals Indicaties of Aangepaste vakantie of Aangepast wonen."

Waarom ben je begonnen met de website www.autilook.nl?

"Wat ik vaak merk, is dat je dingen zelf moet uitzoeken. Ook merk ik dat het begrip autisme nog steeds niet goed bekend is. Mijn site biedt informatie; je kunt er veel dingen opzoeken als je te maken krijgt met autisme."

Op je website spreek je van 'de andere kijk op autisme'.

Wat is die andere kijk voor jou?

"Vanuit de autist zelf. Dus niet vanuit de begeleiding, hulpverlener. Dus geen taal die iemand met autisme niet snapt."

Gijs Franken is trots op zijn site

Heb je veel reacties gehad op je site?

"Ja. De bezoekersaantallen lopen op. Er wordt veel op de site gekeken en de meeste organisaties zijn enthousiast."

Je wordt begeleid door Amarant. Wat zijn voor jou de voordelen van deze begeleiding?

"Alles is gestructureerd zoals ik dat zelf graag wil en er is hulp als ik dat fijn vind of nodig heb. Het vooruitzicht is dat ik blijf wonen aan de Ringbaan Oost. Ik voel me hier meer dan thuis en de begeleiding is gewoon erg fijn."

Heb je tips voor hulpverleners die mensen met autisme begeleiden?

"Kijk vooral naar de persoon! Plaats mensen niet in hokjes. En plaats iemand met autisme niet op een eilandje, maar geef hem of haar de ruimte om te ontwikkelen."

www.autilook.nl

Eerste resultaten medewerkersonderzoek

Waardevolle informatie

Van 24 september t/m 15 oktober heeft er bij Amarant een medewerkersonderzoek plaatsgevonden. Het onderzoek is uitgevoerd door Effectory. 51 Procent van de medewerkers heeft een uitgebreide vragenlijst ingevuld. Inmiddels zijn de eerste resultaten van het onderzoek bekend.

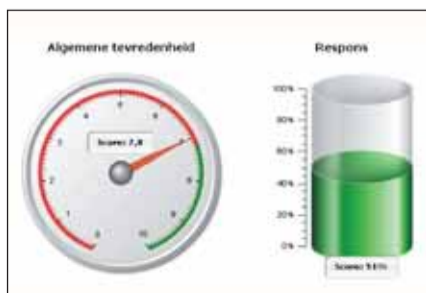
De algemene tevredenheid over het werken bij Amarant is door medewerkers gemiddeld gewaardeerd met een 7.0. Amarant scoort daarmee net iets lager dan andere VGN-instellingen (gemiddeld 7,2). In vergelijking met andere VGN-instellingen met meer dan 2000 medewerkers doet Amarant het echter goed (gemiddeld 6.4. Dit is echter nog wel gebaseerd op een kleine steekproef).

Daarnaast is uit het onderzoek gebleken dat Amarant heel betrokken medewerkers heeft. Ook zijn medewerkers heel positief over de service- en klantgerichtheid richting cliënten, over collega's en

de mogelijkheid om zelf initiatief te nemen. Een belangrijk aandachtspunt is dat onze medewerkers graag beter geïnformeerd willen worden over de koers en veranderingen binnen Amarant; veel collega's willen daarbij betrokken worden. Dit is waardevolle en positieve feedback en hieruit blijkt ook weer de betrokkenheid bij Amarant. Verder is gebleken dat veel medewerkers de werkdruk als te hoog ervaren. Een belangrijke oorzaak die wordt genoemd, is de grote hoeveelheid aan administratieve taken.

Hoe nu verder?

Het medewerkersonderzoek heeft bijzonder veel informatie opgeleverd over hoe mensen het werken bij Amarant ervaren. Die informatie kunnen we niet allemaal verwerken in dit artikel. Op 20 december verzorgt Effectory een presentatie over de resultaten voor de RVE-managers. Zij krijgen dan ook een eigen rapportage over hun organisatieonderdeel. Aansluitend zullen alle medewerkers uitgebreid geïnformeerd worden over de resultaten in hun eigen RVE. Per RVE wordt, op basis van de resultaten, een plan van aanpak gemaakt. Daarbij worden positieve punten behouden en de verbeterpunten aangepakt. Medewerkers worden uitgenodigd om mee te denken over hoe we zaken kunnen verbeteren en aanpakken.

Nieuwjaarswens Raad van Bestuur

Gezond

Het jaar 2010 was een turbulent jaar en ook 2011 zal turbulent blijven. Er verandert veel om ons heen. We hebben nog amper een nieuw financieringssysteem (ZZP's) ingevoerd, of de volgende verandering staat alweer voor de deur. Het kabinet wil de functie begeleiding (LVG-zorg) onderbrengen in de WMO (wet maatschappelijke ondersteuning). Dit zal in de toekomst consequenties hebben omdat wij dan met gemeentes aan tafel moeten.

Ondanks alle turbulentie staan we er als Amarant zeer gezond voor. Er wordt op een goede manier medezeggenschap gevoerd tussen de cliëntenraden op alle niveaus en de medewerkers en leidinggevenden op alle niveaus. Een belangrijke basis voor goede zorg en een antwoord op onze visie: it takes two to tango.

In deze visie kunnen natuurlijk de cliënt en zijn vertegenwoordiger aangeven wat zij willen, maar kan de medewerker als professionele hulpverlener inbrengen wat belangrijk is vanuit de professie. Samenwerken aan een gezamenlijk tot stand gebracht persoonlijk plan is hetgeen wij willen. Dat willen we op een zo direct en eenvoudig mogelijke wijze. Want zoals we weten, de zorg staat voortdurend onder druk en er is voortdurend sprake van nieuwe bezuinigingen. Maar ondanks deze bezuinigingen zijn we door onze huidige werkwijze uitstekend in staat om aan en in een gezonde organisatie te werken. Dit hebben wij gezamenlijk met elkaar tot stand gebracht en daar zullen wij ook in het nieuwe jaar aan blijven werken. Een gelukkig en heel gezond nieuwjaar toegewenst.

Raad van Bestuur
Erik-Jan Borgmeijer, Ronald Helder

Betrokken blijven... Mag het een onsje meer zijn?

Meer dan acht jaar is een aantal ouders in Etten-Leur actief geweest met de realisatie van woonvoorziening Klaverweide in Etten-Leur. Al die jaren vormden de ouders samen een betrokken club. Sinds 2007 is de woonvoorziening een feit en alles reilt en zeilt naar behoren. Wat gebeurt er vervolgens met de oudergroep? Lukt het om die betrokkenheid te behouden?

Ad Heijdens, een van de initiatiefnemers van de Klaverweide, gelooft dat het kan. Het is ook nodig. Immers, de tuin moet verzorgd en bij veel activiteiten kunnen bewoners niet vanzelfsprekend terugvallen op begeleiders van Amarant.

De stichting Ouderinitiatief Klaverweide heeft jarenlang hard gewerkt aan het plan Klaverweide. Ouders leverden hun bijdrage in de zorgcommissie, de financiële of bouwcommissie. Amarant organiseerde kennismakingsavonden voor de toekomstige bewoners, en toen de appartementen werden opgeleverd, sloegen de ouders aan het klussen. Dat gaf een groot gevoel van saamhorigheid. Via een sponsoractie van ouders konden de gemeenschappelijke huiskamer en keuken worden ingericht. Cliënten gingen de wijk in met folders: buurtbewoners waren van harte uitgenodigd om een kijkje te komen nemen. De samenwerking met het Amarantteam (twee gastvrouwen, twee persoonlijk begeleiders, een leerling, een clustermanager) kwam goed op gang en ook de medezeggenschap werd geregeld. Er kwam een cliëntenraad/huisgenotenoverleg waar cliënten praten over huisregels, omgangsvor-

men, maar ook over het wel/niet houden van huisdieren. Voor de ouders is er de ouderraad/onderdeelcommissie. "Alles uitstekend geregeld", zegt Ad Heijdens, "maar qua betrokkenheid mag het voor mij best een onsje meer zijn. Je houdt als ouders immers de verantwoordelijkheid voor je zoon of dochter; die hebben we niet afgegeven aan Amarant. Gelukkig heeft iedere cliënt in Klaverweide ouders en familie op wie hij of zij kan terugvallen. Maar wat doen we als daar gaten gaan vallen? En wat doen we met het onderhoud van de tuin en andere gezamenlijke activiteiten? Ik steek ook de hand in eigen boezem: het blijkt voor ons ouders lastig om breder betrokken te blijven. Ik ben benieuwd hoe andere oudergroepen dit aanpakken. Tips en ervaringen zijn van harte welkom!

Heeft u een tip? Stuur deze per mail naar pr@amarant.nl Wordt vervolgd...

De woonvoorziening Klaverweide biedt woonruimte aan acht cliënten met een licht verstandelijke beperking; voor ieder is er een royaal eigen appartement met keuken, aparte slaapkamer en badkamer. Daarnaast is er een gezamenlijke huiskamer en keuken. Klaverweide is met recht kleinschalig te noemen en dat is inmiddels tamelijk uniek.

Gezien de huidige financiering van zorg zijn woonvoorzieningen voor acht cliënten eigenlijk niet meer mogelijk en niet alleen zorgaanbieders, maar ook een flink aantal ouderinitiatieven in Nederland maken zich, na de invoering van de ZZP's, zorgen over de bezuinigingsplannen van het kabinet (veranderingen AWBZ-zorg/persoonsgebonden budget voor langdurig verblijf).

Ouderinitiatief blikt terug

Doelgericht

Ad Heijdens: "Onze wens was een kleine voorziening met veel privé-woonruimte voor maximaal acht licht verstandelijk beperkte mensen met ongeveer dezelfde aandachtspunten in pedagogische begeleiding. Het aantal van acht was voor ons belangrijk; meer mensen bij elkaar vonden wij niet verstandig in een gewone woonwijk."

Dragvlak

Ad Heijdens: "Locatie Klaverweide was ideaal voor ons plan. Daar was iedereen het over eens. Vervolgens was de grondprijs bijzonder hoog en het toenmalige college van B&W van Etten-Leur wilde geen uitzondering maken voor onze 'zorglocatie'. We werden over één kam geschoren met reguliere projectontwikkelaars en daarmee zou de voorziening onbetaalbaar worden. Onvermoeibaar hebben we de gemeenteraad geïnformeerd en uiteindelijk zijn ze ons tegemoet gekomen. De woningstichting heeft de grond kunnen aankopen tegen een betaalbare prijs.

Samenwerking

Ad Heijdens: "Woningstichting Etten-Leur (WEL) zou eigenaar worden van het te bouwen pand. De woningstichting was voor ons een grote steun. Toen er bezwaren kwamen vanuit de buurt tegen de bouw van de voorziening, was men daar heel beslist: laat ons dit varkentje wassen. Wij hebben ervaring met bezwaarprocedures en met buurt- en wijkcontacten. Dat was een waardevol advies. Als ouders ben je emotioneel betrokken en dus kwetsbaar."

Betrouwbare partners

Ad Heijdens: "Al in een vroeg stadium hadden we goede contacten met Amarant, de eerste periode met Amarant Vastgoed. De expertise op het vlak van bouw, inrichting én zorg verlenen was zeer welkom. Toen het eenmaal zover was, werd clustermanager Jos de Bruijn onze vaste 'zorg-gesprekspartner'. Vanaf het begin hebben we gebouwd aan vertrouwen in elkaar."

Wat is een goede werkhouding?

We hebben elf lessen gehad over een goede werkhouding. We waren met vier mensen van Willem II die de cursus deden. We kregen van het leercentrum een begeleidster die met ons de cursus heeft gedaan. Er was ook altijd een begeleider van Willem II met ons mee.

Ga je bijvoorbeeld weglopen van je werkplek, niet luisteren naar de baas? Hoe ga je om met kritiek en wat is kritiek? Dat was geen gemakkelijk onderwerp. Want als je bijvoorbeeld je werk niet goed doet en iemand zegt er iets

van, dan vind je dat niet leuk om te horen! Hoe kun je er dan mee omgaan? De oplossing is: praat er over met je leiding. Die luistert naar je. Samen los je het probleem wel op.

Het was geen gemakkelijke cursus, maar wel een leerzame. Wat natuurlijk het belangrijkste was. Een leuke cursus om te doen. Na de cursus kregen we allemaal een oorkonde en, hoe kan het ook anders, een lekkere taart.

Orson van den Brekel

Positieve leerervaring is mogelijk

Jan Glorius is werkzaam bij het Leercentrum van Amarant. Samen met de senior begeleiders van De Hoeve (dagbesteding voor cliënten met ernstige gedragsproblemen op centrumlocatie Daniël de Brouwerpark) ontwikkelde hij een scholingsprogramma voor de (jong)volwassen cliënten. Het programma is gestart in november en loopt vooralsnog tot november 2011.

“Op De Hoeve werken zo’n veertig licht verstandelijk beperkte cliënten met ernstige gedragsproblemen”, zegt Jan Glorius. “Sommigen hebben op het ROC of VMBO gezeten, anderen op een ZMLK-school. Maar ze zijn vaak voortijdig van school gegaan of gestuurd. Dat betekent geen diploma’s en eigenlijk ook geen mogelijkheden om ergens cur-

sussen te volgen. Deze mensen kunnen niet aansluiten bij de cursussen van het Educatienetwerk in diverse wijkcentra in Brabant. Zij hebben wel recht op scholingsmogelijkheden en er is ook een behoefte. De een wil Engels leren, een ander wil leren in zijn dagelijks werk, bijvoorbeeld meten en wegen bij houtbewerking en weer een andere cliënt wil leren lezen. Vanuit het Leercentrum zet-

ten we graag onze expertise in. Deze mensen hebben veel negatieve ervaringen: “weer mislukt” en “weer van school af”. Wij denken dat, in nauwe samenwerking met de senior begeleiders, een positieve leerervaring mogelijk is. Om over en weer af te tasten hoe we de scholing kunnen inrichten, zijn we voor acht cliënten gestart met een groeps-cursus Schoon en veilig werken. Hoe maak je de koelkast schoon, waarom zijn hygiëneregels in de keuken nuttig en wat is belangrijk bij zelfverzorging? Didactisch houd ik goed in de gaten wat cliënten wel/niet oppikken en welk niveau zij aankunnen. Het scholingsprogramma van een dagdeel per week is ingebed in het programma van De Hoeve. Ik ben blij dat we hiermee konden starten. Op veel plaatsen is vorming voor mensen met een beperking wegbezuinigd. Het is goed dat Amarant dit overeind houdt.”

E-learning

Het Leercentrum gaat starten met een pilot e-learning voor cliënten. Cliënten kunnen hiermee thuis op hun eigen computer aan leerprogramma’s werken. Het Leercentrum ontwikkelt het e-learning traject in samenwerking met De Roode Kikker, een bedrijf gespecialiseerd in digitale educatieve programma’s.

Binnenkort zal met een aantal cliënten de leeromgeving getest worden. Met name licht verstandelijk beperkte cliënten zullen worden uitgenodigd voor deelname.

Horecatraining Kerkhovense Molen

Onze service is nog beter geworden

Afgelopen seizoen hebben tien medewerkers van de Kerkhovense Molen in Oisterwijk een horecatraining gedaan. Het bestuur van de Kerkhovense Molen had aangegeven dat de service op de Kerkhovense Molen, zoals die geboden wordt door de cliënten van Amarant, beter kon. Er werd een beroep gedaan op het Leercentrum en in twintig bijeenkomsten kwam er veel leerstof aan bod. Cliënten leerden over klantvriendelijkheid, bedrijfshygiëne, persoonlijke hygië-

ne, producthygiëne, productkennis, veiligheid en collegiaal omgaan met elkaar. Twee bijeenkomsten werden gegeven op de Amarant Academie. Eén keer was er een excursie naar Horecaopleiding De Rooi Pannen in Tilburg en gedurende één ochtend heeft de molenaar van de Kerkhovense Molen een uitgebreide rondleiding door de molen gegeven en alles verteld over granen, malen, bloem en meel.

Op 11 november werd de cursus afgesloten met een feestelijke bijeenkomst. De cursisten hebben ongelooflijk goed hun best gedaan. Wie nu een bezoek brengt aan de winkel of het terras van de Kerkhovense Molen zal merken dat de service er nog beter is geworden!

Elkaar af en toe op de tenen staan

Op zaterdag 13 november waren alle leden van de districtsccliëntenraden en van de cliëntenraad sector dagbesteding uitgenodigd voor de jaarlijkse medezeggenschapsdag. Net als in 2009 kwamen alle raden bijeen op de Amarant Academie.

Toon van Mierlo, voorzitter van de centrale cliëntenraad (CCR) heette alle aanwezigen van harte welkom. Hij vertelde dat de CCR een goed werkjaar achter de rug heeft. "We worden serieus genomen bij Amarant en dat leidt tot positieve resultaten", aldus Van Mierlo. Ook de aanstelling van een ambtelijk secretaris, ter ondersteuning van de CCR, heeft een positief effect. Toon van Mierlo: "Het samenspel tussen de CCR, de diverse districtsraden en de managers moet leiden tot betere en innovatieve zorg bij Amarant. Daartoe hebben de Raad van Bestuur van Amarant en ondergetekende op 13 november een reglement cliëntenraden getekend. Hiermee is de medezeggenschap formeel bekrachtigd."

(vnr) Erik-Jan Borgmeijer, voorzitter Raad van Bestuur, en Toon van Mierlo, voorzitter Centrale Cliëntenraad ondertekenen het reglement cliëntenraden.

Leuker maken

Alle voorzitters van de aanwezige cliëntenraden gaven vervolgens een korte samenvatting van de thema's en vraagstukken die in 2010 besproken zijn. Aandachtspunt in meerdere raden is en blijft het contact met de achterban en het enthousiasmeren van ouders of familieleden voor deelname in een cliëntenraad. "Hoe kunnen we medezeggenschap leuker en aantrekkelijker maken", vroeg Aty Gaymans van de districtsraad Hilvarenbeek - Eindhoven zich af. In dit district zijn veel cliënten die niet wonen in een voorziening van Amarant maar die begeleiding aan huis krijgen (ambulante). Medezeggenschap is voor deze cliëntengroep en hun familieleden vaak een ver-van-mijn-bed-show. De districtsccliëntenraad experimenteert met een digitale nieuwsbrief, zodat de achterban in ieder geval snel geïnformeerd kan worden.

Ook de sectorraad van de sector dagbesteding worstelt met deze kwestie.

"De sector dagbesteding bedient meer dan 1800 cliënten op meer dan 100 plaatsen in Brabant", meldde Nol Havermans, lid van de sectorraad. "Hoe geef je dan medezeggenschap gestalte? In 2011 zetten we bij dagbesteding in op lokale medezeggenschap van cliëntvertegenwoordigers. Hoe beleeft de cliënt de dagelijkse praktijk? Zeker gezien de bezuinigingen die spelen in de dagbesteding, is dit een zeer relevante vraag."

De tango dansen

It takes two to tango was het motto van de Amarantbrede medezeggenschap dit jaar en de raden houden dit motto

graag vast. In de Centrale cliëntenraad en in de diverse districtsraden is het contact met de Raad van Bestuur en/of de districtsmanagers goed. Jack Damen van de districtsraad Breda - Roosendaal

merkte op dat de districtsraad steeds beter in zijn rol komt: "We wisselen veel uit met onze districtsmanager en werken samen, zonder daarbij op de stoel van de manager te gaan zitten. Spreek je in wederzijds vertrouwen en durf je je van beide kanten kwetsbaar op te stellen, dat heeft dat zin. Dan komt het belang van de cliënt echt bovendrijven." Ook in de districtsraad Tilburg - Den Bosch is behoorlijk 'gedanst' in 2010. "Inspraak heeft pas nut als ouders en verwanten ook echt gemotiveerd meedoen", aldus een van de leden van deze raad, "dan dansen we samen de tango met de managers. Elkaar af en toe op de tenen staan, is niet erg. Dat hoort erbij!"

De districtsraden in 2010

Thema's die onder meer besproken zijn:

- nieuwbouwplannen in Rijsbergen
- het doelgroepenbeleid van Amarant
- sous-vide koken en kwaliteit van de voeding
- bezuinigingen en de gevolgen voor kleine voorzieningen
- de ZZP-financiering en de gevolgen voor de dagbesteding
- cliëntenvervoer
- verkeersveiligheid Daniel de Brouwerpark
- herontwikkeling 't Hooge Veer
- deelname van een cliënt in de districtsraad Tilburg - Den Bosch
- het vrijetijdsaanbod voor cliënten en de samenwerking met welzijnsorganisatie de Twern (Tilburg)

Heeft u ook post ontvangen?

Aanvullende informatie bij een indicatieaanvraag AWBZ

Misschien heeft u er ook één ontvangen: een brief van het CIZ met het verzoek om aanvullende gegevens in het kader van een indicatieaanvraag. Het CIZ stuurt deze brieven naar alle cliënten/cliëntvertegenwoordigers die een indicatieaanvraag hebben ingediend.

Doel is het versnellen van de gehele indicatieprocedure. In de brief wordt gemeld dat de verstrekte gegevens

onvoldoende zijn om de indicatieaanvraag in behandeling te nemen. Men wordt verzocht om binnen twee weken te reageren. Naast de cliënt/cliëntvertegenwoordiger ontvangt ook Amarant zo'n brief.

De brief wordt standaard verstuurd kort nadat vanuit Amarant de indicatieaanvraag digitaal is ingestuurd. De gevraag-

de aanvullende gegevens zijn dan al per post onderweg van Amarant naar het CIZ. Een door Amarant ingediende indicatieaanvraag is immers altijd voorzien van de nodige rapportage/onderbouwing.

Ontvangt u dus een brief van het CIZ met het verzoek om aanvullende informatie bij een indicatieaanvraag, dan hoeft u niet te reageren op dit verzoek.

Met vriendelijke groet,
Cliëntenservice Amarant

Een gevoel van dankbaarheid

Ieder jaar is Kerstmis aanleiding om terug te kijken op het voorbije jaar. Voor mij is dat dit jaar een bijzonder moment. Begin volgend jaar word ik 65 jaar en dan neem ik afscheid van Amarant. Vanaf dat moment kijk ik niet alleen terug op het voorbije jaar, maar op de voorbije 37 jaren die ik als geestelijk verzorger werkzaam mocht zijn voor mensen met een beperking, hun ouders, familieleden, verwanten, medewerkers en vrijwilligers. Het voelt als onwerkelijk om afscheid te nemen als geestelijk verzorger van Amarant.

Ik kijk met dankbaarheid terug en vind het een eer dat ik deelgenoot mocht zijn van hetgeen mensen op hun levenspad ervaren aan dankbaarheid, teleurstelling, onzekerheid, verdriet en afscheid. Het vertrouwen dat velen mij hebben

geschonken heb ik als zeer bijzonder ervaren. Ik ben getuige moge zijn van vele veranderingen en heb een bijdrage mogen leveren aan steeds weer bijgestelde visies in het kader van goede hulpverlening en zorg.

Een vast ijkpunt daarbij is steeds: wel-doen. Vanuit mijn inspiratie is dat vanuit het evangelie, waarin Jezus van Nazareth het steeds weer opneemt voor de meest kwetsbaren en mensen uitnodigt en prikkelt het beste in mensen te zien en daar respectvol mee om te gaan.

In het Kerstverhaal kunnen de goedwillende ouders Maria en Jozef maar met

moeite goed onderdak vinden om hun kind geboren te laten worden. De stal wordt echter wel een bijzonder trefpunt waar velen, koningen en eenvoudige mensen, graag vertoeven.

Ik heb er vertrouwen in dat Amarant, om het in de sfeer van Kerstmis te zeggen, een mooie stal mag blijven om elkaar liefde, hartelijkheid, compassie en barmhartigheid te schenken.

Zo zal Amarant op een verantwoorde wijze doortastend zijn om nieuwe initiatieven geboren te laten worden, waarbij met grote zorgvuldigheid omgegaan wordt met het grote goed van 'mensli-vende zorg'.

Ik wens ieder van harte alle goeds en hoop aan de zijlijn getuige te mogen zijn van het vele goeds dat binnen Amarant ontdekt wordt en gegeven wordt aan mensen met een beperking, waarbij steeds aandacht blijft voor het welzijn van ouders, familieleden, verwanten, medewerkers en vrijwilligers. Jezus wijst ons daartoe de weg in de Bergrede, een goede richtingwijzer in ieders zoektocht.

Jac Vos, geestelijk verzorger

Een gelukkig mens

Jezus trok door Galilea en kwam aan de voet van een grote berg. Duizenden mensen waren met hem meegetrokken. Toen Jezus al die mensen zag, ging hij een berg op. De mensen gingen tegen de helling zitten om naar Jezus te luisteren en Jezus begon te vertellen: Je bent een gelukkig mens als je kunt luisteren naar jezelf. Je bent gelukkig als iemand luistert naar jou. Je bent een gelukkig mens als je iemand vindt, die je serieus neemt. Je bent gelukkig als je ieder in zijn eigen waarde laat. Je bent een gelukkig mens als je kunt treuren met mensen, die verdriet hebben. Je bent een gelukkig mens als je gelukkig kunt zijn met hen die gelukkig zijn. Je bent een gelukkig mens als je je zorgen maakt om mensen, die vergeten worden. Je bent gelukkig als je een open oog en open hart hebt en je kunt zien wat verborgen is, kunt horen wat niet gezegd wordt.

Je bent een gelukkig mens als je van mensen kunt houden. Je bent gelukkig als je zo van mensen kunt houden dat ze vrij en open kunnen leven. Wat een geluk als je zo mag leven, want God is je nabij.

Evangelie: Bergrede Matth.5, 1-13

Viering

Bij gelegenheid van het afscheid van Jac Vos is er een eucharistieviering op zaterdag 29 januari aanstaande om 13.30 uur in de parochiekerk H.H. Petrus en Paulus, Vierwindenlaan 11, Tilburg. Aansluitend is er een informele bijeenkomst in Amarant Plaza op 't Hooge Veer, Bredaseweg 375, Tilburg.

Kerstvieringen 2010

Daniël de Brouwerpark

Voorganger John Jacobs, geestelijk verzorger

Donderdag 16 december

Kerstlunch voor alle medewerkers Daniel de Brouwerpark

Locatie: Ontmoetingscentrum

Tijd: 12.00-14.00 uur

Dinsdag 21 december

Kerstviering voor oud-medewerkers Amarant

Locatie: Ontmoetingscentrum

Ontvangst: 15.00 uur

Viering: 15.30 – 16.30 uur

Borrel en buffet: 17.00 – 20.00 uur

Vrijdag 24 december

Kerstviering cliënten/bewoners en familieleden

Locatie Ontmoetingscentrum

Aanvang viering: 19.00 uur

Koffie/thee en buffet: 20.00-21.00 uur

Vrijdag 24 december

Kerstviering (oud-)medewerkers/vrijwilligers en familieleden/vrienden

Locatie: kapel van Mariahof

Aanvang viering: 23.15

Koffie/thee/worstenbrood in het ontmoetingscentrum: 00.15 uur - 01.15 uur

't Hooge Veer

Voorgangers Jac Vos en Nelleke Nelissen, geestelijk verzorgers

Donderdag 16 december

Bijeenkomst in het teken van Kerstmis voor medewerkers en vrijwilligers

Locatie: restaurant Amarant Plaza Hooge Veer

Ontvangst: 16.00 uur

Aanvang bijeenkomst: 16.30 uur

Vrijdag 24 december

Kerstnachtviering in restaurant Amarant Plaza Hooge Veer

Aanvang: 19.00 uur

Iedereen is van harte welkom

Rijsbergen

Zaterdag 18 december Kersttocht

Op zaterdag 18 december verandert het Leijakkerplein in Rijsbergen in een Kerstplein. In een aantal tenten worden taferelen uit het Kerstverhaal uitgebeeld. Je kunt niet alleen kijken, maar ook zelf iets doen.

Iedereen is van harte welkom van 17.00 uur tot 20.00 uur. Entree is gratis.

Vrijdag 24 december

Voorganger Anja Verbraak, geestelijk verzorger

Kerstviering in het Dorpshuis, Leijakkerplein 3

Aanvang: 19.30 uur

Iedereen is van harte welkom

Na de viering is er koffie met iets lekkers

Informatiebijeenkomsten pensioen

Samen met PGGM, de uitvoerder van je pensioenregeling, organiseert Amarant in januari en februari de volgende informatiebijeenkomsten voor medewerkers:

- van 55 jaar en ouder: Pensioen op komst
- van 35 t/m 54 jaar: Inkomen en pensioen: een kwestie van kiezen!
- t/m 34 jaar: Inkomen en pensioen? Zelf doen!

Een voorlichter van PGGM legt uit hoe jouw pensioen in elkaar zit. Maar ook wat je zelf kunt doen om jouw inkomen voor later positief te beïnvloeden. Er wordt informatie gegeven over eerder stoppen met werken of je loopbaan langzaam afbouwen, langer doorwerken en wat je daarvoor moet regelen, regelingen bij arbeidsongeschiktheid of bij overlijden en andere zaken die belangrijk zijn bij het regelen van je pensioen.

Data en locaties

#	Soort bijeenkomst	Datum	Tijd	Locatie
1A	Pensioen op komst	17 januari 2011	15:00-16:30	Huiscafé 't Hooge Veer Bredaseweg 375, Tilburg
1B	Pensioen op komst	09 februari 2011	13:00-14:30	OMC Daniël de Brouwerpark, Tilburg
1C	Pensioen op komst	18 februari 2011	13:00-14:30	Thoorneweg 2, Bavel
2A	Inkomen en pensioen: een kwestie van kiezen!	24 januari 2011	15:00-16:30	Huiscafé 't Hooge Veer Bredaseweg 375, Tilburg
2B	Inkomen en pensioen: een kwestie van kiezen!	16 februari 2011	10:00-11:30	OMC Daniël de Brouwerpark, Tilburg
2C	Inkomen en pensioen: een kwestie van kiezen!	25 februari 2011	13:00-14:30	Thoorneweg 2 Bavel
3A	Inkomen en pensioen? Zelf doen!	24 januari 2011	13:00-14:30	Huiscafé 't Hooge Veer Bredaseweg 375, Tilburg
3B	Inkomen en pensioen? Zelf doen!	18 februari 2011	15:00-16:30	Thoorneweg 2 Bavel

Aanmelden

Wil je bij een (gratis!) informatiebijeenkomst aanwezig zijn? Meld je aan door een e-mail te sturen naar d.castricum@amarant.nl onder vermelding van het nummer van de bijeenkomst (bijvoorbeeld 1A). Er is een maximum aantal deelnemers per bijeenkomst, dus wees er snel bij! Bijwonen van de bijeenkomsten is in eigen tijd (geen werktijd).

Ieder jaar ontvang je van PGGM een pensioenoverzicht. Hierin staan jouw persoonlijke pensioengegevens. Neem het pensioenoverzicht mee naar de bijeenkomst. Dan kun je de informatie tijdens de bijeenkomst direct op jouw eigen situatie toepassen.

Wonen met begeleiding in Tilburgse binnenstad

La Scala geopend

Op 7 oktober is woonzorgproject La Scala feestelijk geopend door burgemeester Noordanus van Tilburg. In het complex aan de Generaal de Wetstraat zijn in totaal 32 woonzorgappartementen voor cliënten van Amarant. Samen wonen, samen leven is het motto in La Scala en daartoe opent Amarant een eetcafé/wijksteunpunt in het complex. Alle bewoners kunnen inschrijven voor gezamenlijke maaltijden en lunches. Daarnaast komen er wekelijkse koffiemomenten of andere inloopbijeenkomsten. In La Scala is ook een wasserette waar alle bewoners hun was kunnen doen. De wasserette wordt gerund door cliënten (dagbesteding).

La Scala is ontwikkeld door TBV Wonen. Amarant huurt er 16 appartementen en 16 appartementen zijn er gekocht. De overige appartementen in het complex zijn koopappartementen voor starters.

Licht verstandelijk beperkte cliënten

Van de 32 woonzorgappartementen zijn er 24 bestemd voor licht verstandelijk beperkte cliënten. Zestien van deze cliënten wonen in een gezamenlijke vleugel; zij beschikken naast hun eigen appartement over twee gemeenschappelijke huiskamers. Acht cliënten hebben hun appartement in het gedeelte waar ook de koopappartementen zich bevinden. Voor alle cliënten is 24-uurs begeleiding beschikbaar en deze wordt op maat ingezet (meer of minder intensief).

Ouder en kind

In totaal 65 ouderparen/alleenstaande ouders met een verstandelijke beperking in de regio Tilburg krijgen via Amarant langdurige begeleiding. Niet alleen bij de zorg voor hun kind(eren) maar ook bij het voeren van de huishouding, de financiën enzovoort. Zes ouders/ouderparen en hun kinderen hebben nu een fraai appartement in La Scala. Zij kunnen daar dagelijks een beroep doen op zorg.

Eind november kwamen zo'n negentien directeuren van Vlaamse zorginstellingen op visite bij Amarant. Zij wilden meer weten over de ouderenzorg van Amarant en over de zorg aan licht verstandelijk beperkte cliënten. De directeuren brachten een bezoek aan enkele voorzieningen aan het Daniël de Brouwerpark. Ook namen zij een kijkje bij 't Hooge Veer en bij zorgcentrum Den Herdgang in Tilburg waar Amarant samenwerkt met de reguliere ouderenzorg.

COLOFON

Redactie-adres Op Koers: Afdeling PR & Communicatie Amarant, Bredaseweg 412, 5037 LD Tilburg, Telefoon (013) 462 40 51, e-mail: pr@amarant.nl

Fotografie: Erald van der Aa, Breda, Theo van Os, Tilburg
Eindredactie: Ilse van Dongen, Tilburg
Opmaak en druk: Drukkerij Groels, Tilburg